

Računanje dela celote in celote

Pri računanju z odstotki najprej ugotovimo znane količine, nastavimo račun in ga rešimo z uporabo desetiških ulomkov ali decimalnimi števili ali s sklepnim računom.

Računanje deleža ali dela celote

25 % od 360 kg = 90 kg
delež izražen celota delež
v procentih

25 % od 360 kg = $\frac{1}{4} \cdot 360 \text{ kg} = \underline{\underline{90 \text{ kg}}}$ ali 25 % od 360 kg = $0,25 \cdot 360 \text{ kg} = \underline{\underline{90 \text{ kg}}}$
ali

100 % ... 360 kg $\Rightarrow x = \frac{360 \text{ kg} \cdot 25\%}{100\%} = \underline{\underline{90 \text{ kg}}}$
25 % ... x

Računanje celote

V trgovini so letos prodali že 60 čevljev, kar je 20 % vseh čevljev. Koliko čevljev so imeli na začetku?

20 % od x = 60 čevljev
delež v procentih celota delež

$0,2 \cdot x = 60 \text{ čevljev}$ ali 20 % je 60 čevljev / · 5
ali
 $x = 60 \text{ čevljev} : 0,2$ 100 % je 300 čevljev

$x = \underline{\underline{300 \text{ čevljev}}}$

$$\begin{array}{lcl}
 20 \% \dots 60 \text{ čevljev} & \Rightarrow & x = \frac{60 \text{ čevljev} \cdot 100\%}{20\%} = \underline{\underline{300 \text{ čevljev}}} \\
 100 \% \dots x & &
 \end{array}$$

Odgovor: Na začetku so imeli 300 čevljev.

**SŠO str. 183 / nal. 1 do 11, 13* do 18*,
str. 184 / nal. 1 do 9, 10* do 12*.**

*** so zahtevnejše naloge.**